

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS LYTIES PAGRINDU PREKIŲ IR PASLAUGŲ TEIKIMO SRITYJE „PANTERA“ KOKTEILIŲ BARE

2016-07-29 Nr. (16)SI-36)SP-81
Vilnius

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) 2016 m. gegužės 26 d. gauta informacija, jog interneto tinklalapyje Facebook buvo patalpintas skelbimas, kuriame nurodyta, jog „Viliojantis pasiūlymas savaitgaliui! Kokteilių baras Pantera ir Pure Star Management kviečia merginas nemokamų gėrimų jau šį penktadienį ir šeštadienį! Gegužės 27-28 d. atėjusios prie baro privalo parodyti šį skelbimą facebooke arba Pure Star Management mobiliojoje aplikacijoje! Gėrimai dalinami nuo 23.00 iki 24.00!! Tad, bus verta paskubėti! *Pure Star Management mob. Aplikaciją galite rasti jau dabar Googlyplay ir iTunes!“.

Lygių galimybių kontrolierė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 18 str. 3 d., 2016 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. (16)SI-36 pradėjo tyrimą savo iniciatyva dėl galimo Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 5¹ str. 1 p. pažeidimo, t.y., dėl galimai labiau palankių prekių ir paslaugų teikimo sąlygų nustatymo moterims nei vyrams „Pantera“ kokteilių bare.

Lygių galimybių kontrolierė, vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 25 str. 1 ir 2 d., 2016 m. gegužės 31 d. raštu Nr. (16)SI-36)S-440 „Dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu prekių ir paslaugų teikimo srityje „Pantera“ kokteilių bare“ kreipėsi į kokteilių baro „Pantera“ UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai (toliau – ir bendrovė) administraciją, prašydama pateikti paaiškinimą dėl galimai labiau palankių prekių ir paslaugų teikimo sąlygų nustatymo moterims nei vyrams bei pagrįsti kainų skirtumą.

2016 m. birželio 27 d. lygių galimybių kontrolierės sprendimu Nr. (16)SN-36 „Dėl tyrimo termino pratęsimo“, vadovaujantis Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 22 str., tyrimo terminas pratęstas iki 2016 m. rugpjūčio 26 d.

Lygių galimybių kontrolierė, vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 25 str. 1 ir 2 d., 2016 m. birželio 30 d. raštu Nr. (16)SI-36)S-517 „Dėl galimos diskriminacijos lyties pagrindu prekių ir paslaugų teikimo srityje „Pantera“ kokteilių bare“ kreipėsi į UAB „PS Management“ administraciją, prašydama pateikti informaciją, ar gegužės 27-28 d. vykdė reklaminę akciją kokteilių bare „Pantera“ ,

kurios metu tik merginos galėjo gauti nemokamą gėrimą, bei atsakyti, kokia gėrimo kaina būtų taikoma, jeigu ji būtų norėjęs įsigyti vaikinai bei pagrįsti kainų skirtumą.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. 2016 m. birželio 2 d. gautas UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai direktoriaus paaiškinimas, kuriame teigiama, jog kokteilių barą „Pantera“ administruojanti UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai nėra skelbtos reklaminės akcijos organizatorė. Kaip teigia direktorius, nemokamų alkoholinių gėrimų dalinimas nebuvo ir nėra vykdomas kokteilių bare „Pantera“ ar kitame bendrovės administruojamame objekte. Direktoriaus teigimu, apie minimą įvykį pranešė agentūrai „PS Management“, kuri paskelbė tokią reklaminę akciją bendrovei nežinant, taip pat paminėjo, jog dės visas įmanomas pastangas, kad ateityje panašios reklaminės žinutės neklaidintų vartotojų.

2. 2016 m. liepos 8 d. gautas UAB „PS Management“ įgalioto atstovo advokato padėjėjo R.K. paaiškinimas, kuriame teigiama, jog nuo 2015 m. birželio 10 d. teisinių paslaugų sutarties Nr. RK5/2015 pagrindu atstovauja UAB „PS Management“ teismuose bei kitose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir organizacijose. Advokato padėjėjas informuoja, jog 2016 m. gegužės 27 - 28 d. kokteilių bare „Pantera“ vyko įprastiniai savaitgalio renginiai, kurių metu buvo reklamuojama modelių agentūra UAB „PS Management“, buvo pristatyta naujai sukurta mobilioji programa, skirta išmaniesiems telefonams. Bendru UAB „PS Management“ ir kokteilių baro „Pantera“ sutarimu tomis dienomis kokteilių bare „Pantera“ visos UAB „PS Management“ dirbančios ar su šia įmone autorines sutartis sudariusios merginos buvo vaišinosios viena taure šampano. Taure šio gėrimo taip pat buvo vaišinama viena draugė, kurią kartu atsivedė kiekviena UAB „PS Management“ dirbanti ar su šia įmone autorines sutartis sudariusi mergina. Taure šampano buvo vaišinosios ne visos, o tik tos, kurios tiesiogiai buvo susijusios su UAB „PS Management“. Vaišinimo tikslas – padėka UAB „PS Management“ dirbančioms ar su šia įmone susijusioms merginoms.

Pasak UAB „PS Management“ įgalioto atstovo, apie renginį UAB „PS Management“ paskelbė tik savo Facebook paskyroje, daugiau jokios reklamos paskelbta nebuvo, skelbimą matė tik su UAB „PS Management“ susijusios (ę) darbuotojos (ai).

Kaip teigia įgaliotas atstovas, buvo nustatyta tam tikra vaišinimo tvarka: tam, kad būtų pavaišintos taure šampano, merginos kokteilių bare „Pantera“ prie baro privalėjo pasakyti „slaptažodį“, t.y., parodyti būtent šio renginio skelbimą Facebook'e arba naująją UAB „PS Management“ mobiliąją programą išmaniajame telefone. Tokia vaišinimo nemokama taure gėrimo sistema sąlygojo, kad buvo vaišinosios

net ir ne visos tuo metu klube „Pantera“ buvusios merginos, susijusios su UAB „PS Management“, bet tik tos, kurios domisi šios įmonės veikla ir naujovėmis.

UAB „PS Management“ įgalioto atstovo teigimu, UAB „PS Management“ veikla nėra susijusi su prekyba alkoholiu, nors UAB „PS Management“ apmokėjo prezentacijos išlaidas, šampanas, skirtas vaišinimui, atskirai išskirtas nebuvo.

3. 2016 m. liepos 27 d. gautas elektroninis laiškas (reg. Nr. (16)SI-36)G-627) iš (informacija neskelbiama) UAB „PS Management“ įgalioto atstovo, kuriame paaiškinama, jog rašytinio susitarimo tarp kokteilių baro „Pantera „administruojančio“ UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai ir UAB „PS Management“ nebuvo.

4. 2016 m. liepos 28 d. Tarnybos darbuotojams, patikrinus „Pure Star Management“ mobiliąją programą, pavyko rasti reklaminio turinio skelbimo tekstą: „Viliojantis pasiūlymas savaitgaliui! Kokteilių baras Pantera ir Pure Star Management kviečia merginas nemokamų gėrimų jau šį penktadienį ir šeštadienį! Gegužės 27-28 d. atėjusios prie baro privalo parodyti šį skelbimą facebooke arba Pure Star Management mobiliojoje aplikacijoje! Gėrimai dalinami nuo 23.00 iki 24.00!! Tad, bus verta paskubėti! *Pure Star Management mob. Aplikaciją galite rasti jau dabar Googleplay ir iTunes!“, (skelbimas išsaugotas).

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a:

1. Tyrimo metu buvo vertinama, ar UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai, administruojantys kokteilių barą „Pantera“, bei UAB „PS Management“, organizuodami renginį 2016 m. gegužės 27-28 d. ir siūlydami merginoms nemokamų gėrimų bei patalpindami reklaminį skelbimą apie renginį interneto tinklapyje, savo veiksmais nesudarė labiau palankesnių prekių ir paslaugų įsigijimo sąlygų moterims nei vyrams ir ar tokiais veiksmais nepažeidė Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 5¹ str. 2 p. įtvirtintos pareigos, jog suteikdamas vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuodamas, užtikrinti, kad joje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekinimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas dėl asmens lyties bei formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą.

2. Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 7¹ str. 1 d. įtvirtinta nuostata, kad prekių pardavėjo, gamintojo ar paslaugų teikėjo veiksmai pripažįstami pažeidžiančiais moterų ir vyrų lygių teises, jeigu dėl asmens lyties yra taikomos skirtingos apmokėjimo sąlygos ar garantijos už tokias pačias ir tokios pačios vertės prekes, paslaugas bei gaminius ar nustatomos skirtingos prekių ir paslaugų pasirinkimo galimybės.

3. Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 2 str. 4 d. tiesioginė diskriminacija apibrėžiama, kaip ne toks palankus asmens traktavimas dėl lyties, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų traktuojamas asmuo.

Tiriant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės, pavyzdžiui, skirtingos lyties ar skirtingos tautybės žmonės, ir vertinama, ar vienam iš jų dėl lyties, amžiaus ar tautybės nėra taikomos mažiau palankios sąlygos nei kitam asmeniui buvo, yra ar būtų taikoma panašiomis aplinkybėmis. Taigi palyginamieji asmenys vertinami panašiomis arba tokiomis pačiomis aplinkybėmis.

4. Direktyva 2004/113/EB įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo, kurios tikslas – sukurti sistemą kovai su diskriminacija dėl lyties galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir tiekti prekes bei teikti paslaugas srityje, siekiant valstybėse narėse įgyvendinti vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principą, sako, jog vyrų ir moterų lygybė yra vienas iš Europos Sąjungos pagrindinių principų. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 ir 23 straipsniai draudžia bet kokią diskriminaciją dėl lyties ir nustato reikalavimą užtikrinti vyrų ir moterų lygybę visose srityse. Lygybė prieš įstatymą ir teisę į apsaugą nuo diskriminacijos visiems asmenims yra visuotinė teisė, pripažįstama pagal Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją.

5. Draudimas diskriminuoti asmenis vartotojų teisių apsaugos srityje, atsižvelgiant į asmens tapatybės savybes bei kitus su asmeniu susijusius požymius, yra nustatytas ir Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme. Lygių galimybių įstatymo 8 str. 1 p. įpareigoja prekių pardavėjus, gamintojus ar paslaugų teikėjus nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės ir religijos visiems vartotojams sudaryti vienodas sąlygas gauti tokius pačius gaminius, prekes ir paslaugas, įskaitant aprūpinimą būstu, bei taikyti vienodas apmokėjimo sąlygas ir garantijas už tokius pačius ir vienodos vertės gaminius, prekes ir paslaugas, o šios pareigos nesilaikymas yra laikomas Lygių galimybių įstatymo pažeidimu (Lygių galimybių įstatymo 10 str.).

6. Pažymėtina, jog Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 5¹ str. 2 p nustato, kad prekių pardavėjas, gamintojas ar paslaugų teikėjas, įgyvendindamas moterų ir vyrų lygias teises, privalo, suteikdamas vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuodamas, užtikrinti, kad joje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekinimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas dėl asmens lyties bei formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą.

7. Tyrimo metu nustatyta, jog kokteilių barą „Pantera“ administruojantis UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai pateikė informaciją, jog nėra skelbtos reklaminės akcijos organizatoriai, bei informavo, jog reklaminę akciją vykdė UAB „PS Management“.

Pažymėtina, jog UAB „PS Management“ įgalioto atstovo pateiktuose paaiškinimuose tvirtinama, kad UAB „PS Management“ ir kokteilių baro „Pantera“ bendru vadovų sutarimu buvo organizuojamas renginys (reklaminė akcija) 2016 m. gegužės 27-28 dienomis kokteilių bare „Pantera“ bei šios akcijos metu vaišinamos merginos nemokama taure šampano.

Tyrimo metu paaiškėjus, kad renginio (reklaminės akcijos) organizatoriai: tiek UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai, tiek UAB „PS Management“, pateikė prieštarigus paaiškinimus, tačiau papildomai nepateikė jokių bendradarbiavimo pasidalinimą įrodančių ar paneigiančių sutarčių (UAB „PS Management“ nurodė, kad bendras sutarimas buvo, tačiau nebuvo rašytinio susitarimo) bei papildomų įrodymų, darytina išvada, jog renginį (reklaminę akciją) vykdė bendru sutarimu. Taip pat pažymėtina, jog UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai privalėjo žinoti, jog jų administruojamame bare „Pantera“ 2016 m. gegužės 27-28 dienomis vyko minėtas renginys.

UAB „PS Management“ patvirtino, jog informaciją apie renginį ir jo metu taikomas išskirtines sąlygas moterims (dėl nemokamo vaišinimo šampanu) paskelbė interneto tinklalapyje Facebook, bei patvirtino, jog UAB „PS Management“ apmokėjo visas renginio išlaidas (taip pat ir išlaidas už merginų vaišinimą šampanu).

Pažymėtina, jog UAB „PS Management“ išplatinto skelbimo tekste nebuvo nurodyta, kad renginiai, vykę kokteilių bare „Pantera“ 2016 m. gegužės 27-28 d., yra uždari ir skirti tik asmenims susijusiems su UAB „PS Management“, priešingai, Tarnybos išsaugotame reklaminiame skelbime galima matyti, jog kokteilių baras „Pantera“ ir PS Management kviečia visas merginas, kurios atėjusios prie baro parodys skelbimą apie šį renginį interneto tinklalapyje Facebook arba mobilioje programoje „Pure Star Management“, nemokamų gėrimų. Vadinas, skelbimą apie renginį galėjo pamatyti platus ratas vartotojų, nes informacija buvo vieša.

Darytina išvada, jog reklaminio turinio skelbimo patalpinimas interneto tinklalapyje Facebook bei mobilioje programoje „Pure Star Management“ patvirtina faktą, jog kokteilių barą „Pantera“ administruojantis UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai ir UAB „PS Management“ informuodami apie gaminius, prekes ir paslaugas, neužtikrino pareigos, numatytos Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 5¹ str. 2 p., įpareigojančios prekių pardavėjus, gamintojus ar paslaugų teikėjus, suteikiant vartotojams informaciją apie gaminius, prekes ir paslaugas arba jas reklamuojant, užtikrinti, kad joje nebūtų išreiškiamas pažeminimas, paniekinimas arba teisių apribojimas ar privilegijų teikimas dėl asmens lyties bei formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą, t.y., padarė pažeidimą numatytą to paties įstatymo 7¹ str. 2 p., kuris nustato, jog prekių pardavėjo, gamintojo ar paslaugų teikėjo veiksmai pripažįstami pažeidžiančiais moterų ir vyrų lygias teises, jeigu taiko skirtingas apmokėjimo sąlygas ar garantijas už tokias pačias ir tokios pačios vertės prekes, paslaugas bei gaminius ar nustatomos skirtingos prekių ir paslaugų pasirinkimo galimybės, bei informuojant apie gaminius, prekes ir paslaugas

arba reklamuojant jas, formuojamos visuomenės nuostatos, kad viena lytis pranašesnė už kitą, taip pat vartotojai diskriminuojami dėl jų lyties.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 str. 1 d. 6 p. bei Lygių galimybių įstatymo 14 str. ir 15 str.,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a:

1. Įspėti kokteilių barą „Pantera“ administruojantį UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai ir UAB „PS Management“ vadovus dėl padaryto pažeidimo.

2. Su sprendimu supažindinti kokteilių barą „Pantera“ administruojantį UAB „Karaliaus dvaras“ ir partneriai bei UAB „PS Management“ vadovus.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė